

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagen om skydd för växters sundhet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 7 september 2010 en proposition med förslag till ändring av lagen om skydd för växters sundhet (RP 115/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tiina-Mari Martimo och regeringsråd Pirjo Tomperi, jord- och skogsbruksministeriet

- avdelningsdirektör Tuula Honkanen-Buzalski, Livsmedelsverket
- äldre forskare Päivi Parikka, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, forskning i växtproduktion
- akademiprofessor, professor i växtpatologi Jari Valkonen, Helsingfors universitet.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Skogsforskningsinstitutet
- Maa- ja metsätalouden Keskusliitto MTK
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om skydd för växters sundhet ändras så att uppgifter som gäller laboratorieanalyser av skadegörare på växter och växtprodukter vid behov ska kunna ges till universitet, forskningsinstitut och privata laboratorier. Propositionen grundar sig på en ändring av direktivet om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till gemenskapen och mot att de sprids inom gemenskapen. Ändringen gör det möjligt att delegera

officiella laboratorieanalyser även till andra aktörer än myndigheter.

Syftet med propositionen är att även i framtiden trygga god sundhet hos växter i Finland genom att ge Livsmedelssäkerhetsverket möjlighet att vid behov delegera laboratorieanalyser av officiella prover såväl till inhemska som utländska forskningsinstitut, universitet och privata laboratorier förutsatt att dessa uppfyller vissa krav.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I sitt utlåtande om statsrådets skrivelse om ett förslag till rådets direktiv (delegering av laboratorietestning från myndigheter till privata (JsUU 28/2009 rd — U 68/2009 rd)) påpekar utskottet att problemen med skadegörare på växter väntas öka med bl.a. klimatuppvärmningen och den ökande internationella handeln som bidragande faktorer. Samtidigt kan det hända att tillgången på kunnig personal och andra resurser utvecklas negativt. De resurser som i vårt land finns att använda för forskning i och analys av skadegörare behöver därför slås samman. Vi bör dra nytta av EU-samarbetet för att framöver kunna bemöta de krav som växtskyddet ställer. I utlåtandet välkomnar utskottet en möjlighet för myndigheterna att delegera lagstadgad laboratorietestning till ett universitet eller forskningsinstitut, förutsatt att de uppgifter som delegeras är myndighetsövervakade och att det utomstående laboratoriet är oavhängigt och presterar tillförlitliga analysresultat.

Med hänvisning till den aktuella propositionen påpekar utskottet att laboratorietestningen bör kunna delegeras bara om Livsmedelssäkerhetsverket har försäkrat sig om att det auktoriserade laboratoriet utför de delegerade uppgifterna opartiskt, analyserar tillförlitligt och säkrar den nödvändiga datasekretessen och att det inte bedriver någon annan verksamhet som kan förorsaka intressekonflikter. Livsmedelssäkerhetsverket bör kontrollera att laboratorierna är behöriga för de delegerade uppgifterna innan det godkänner dem. Även om analysernas innehåll och behörighetsvillkoren och övriga villkor för labora-

torierna och deras personal kan variera t.ex. efter vilken skadegörare som ska undersökas, bör laboratorierna ändå alltid ha tillräcklig kompetens i och förtrogenhet med den analys som uppdraget gäller och de krav som ställs på laboratorierna enligt god laboratoriepraxis. Utskottet ser det också som ytterst viktigt att laboratoriepersonalen utför sin assisterande uppgift under tjänsteansvar och enligt kraven på god förvaltning. Laboratorieanalyserna bör kunna göras i något annat EU-land, men bara av auktoriserade laboratorier eller myndighetslaboratorier.

De diagnostiska metoderna måste också bli exaktare och effektivare, så att de lagfästa skyldigheterna kan fullgöras och det egentliga målet nås, dvs. att hindra skadegörare från att komma in i Finland och EU. En utredning som utskottet har fått visar att riskerna för att skadegörare sprids på grund av den ökande internationella rörligheten i fråga om människor och varor har kartlagts i ett flertal riskanalyser de senaste åren. Utskottet understryker att de samhällsekonomiska skadorna blir stora för landet om t.ex. tallvedsnematoden sprids till våra skogar.

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar men med anmärkningarna ovan.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 6 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd

Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Katja Taimela /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.